

Erhvervsstyrelsen
Langelinie Allé 17
2100 København Ø
Att.: Chefkonsulent Tine Meyer

Pr. e-mail: timepe@erst.dk
loubry@erst.dk

30. december 2019

Høring over lovforslag om ændring af årsregnskabsloven, selskabsloven, lov om visse erhvervsdrivende virksomheder, revisorloven og forskellige andre love (kontrolpakke)

1. Indledning

FSR – danske revisorer anser sig selv som en del af løsningen i kampen mod misbrug af det danske selskabssystem, herunder årsregnskaberne. Foreningens medlemmer investerer således selv massivt i it-systemer og forretningsgange, som hjælper virksomheder, der bruger revisor, til at overholde reglerne. Revisionsbranchen betaler desuden betydelige beløb for kontrollen med revisorbranchen. Vi vedkender os vores del af samfundskontrakten og tager som branche vores ansvar for at bekæmpe svindel og økonomisk kriminalitet. Vi støtter derfor som udgangspunkt de foreslåede ændringer vedrørende selskabs- og årsregnskabslovene og en del af forslagene vedrørende revisorloven.

Vi er imidlertid uforstående overfor forslagets udvidelse af revisorloven til rådgivningsopgaver vedrørende hvidvask, da der ikke er regler for revisors rådgivning i lovgivningen i dag, og derfor heller ingen krav eller normer herfor. Forslaget virker helt ubegrundet ift. antihvidvask-indsatsen, idet myndighederne ikke forventer mange hvidvasksager, der involverer godkendte revisorer. Derudover er der en række retssikkerhedsmæssige betænkeligheder i forslaget. Forslaget mangler fokus på selskabernes ledelse og ejere og på, at den offentlige kontrolindsats rettes mod de virksomheder, hvor risikoen for mange fejl eller snyd er størst. Disse er i øvrigt typisk klart overrepræsenteret i de virksomheder, der ikke benytter en godkendt revisor. Ligeså mangler der en markant stærkere kontrol målrettet de tusindvis af rådgivere, bogholdere mv, som ikke er godkendte revisorer, og som oftest optræder med fejl og mangler i myndighedernes kontrolindsats.

På den baggrund er FSR – danske revisorer høringssvar vedrørende "kontrolpakken" delt op i følgende afsnit:

Afsnit 2. Primære bemærkninger i forhold til formålet med lovforslaget samt i øvrigt mere generelle bemærkninger.

FSR – danske revisorer
Kronprinsessegade 8
DK - 1306 København K

Telefon +45 3393 9191
fsr@fsr.dk
www.fsr.dk

CVR. 55 09 72 16
Danske Bank
Reg. 9541
Konto nr. 2500102295

Afsnit 3. Bemærkninger til forslagene vedrørende selskabs- og årsregnskabslovene.

Afsnit 4. Bemærkninger til de foreslåede ændringer af revisorloven.

Afsnit 5. Andre forhold

Side 2

FSR – danske revisorer's vigtigste bemærkninger kan opsummeres i, at foreningen

- som udgangspunkt støtter forslagene vedrørende årsregnskabsloven og selskabsloven,
- anser, at forslaget ikke rammer de virksomheder, som erfaringerne viser rådgiver forkert om hvidvaskreglerne,
- finder, at der med forslaget sker en ubegrundet og unødigt mistænkeliggørelse af revisorbranchen,
- mener, at udvidelsen af revisorlovens anvendelsesområde til rådgivning om hvidvaskreglerne mangler proportionalitet, da der som nævnt i lovforslagets bemærkninger kun forventes meget få sager,
- vurderer, at lovforslaget er retssikkerhedsmæssigt betænkeligt, da revisorlovens anvendelsesområde udvides til et område, hvor begreberne og kravene ikke er defineret, og der tillægges Erhvervsstyrelsen og Revisor-nævnet kompetencer på et sådant område,
- finder, at der i lovforslaget bør være mere fokus på kravene til og kontrol-len med ejernes og ledelsens ansvar,
- foreslår, at den offentlige kontrolindsats i lovforslaget rettes mod de virksomheder, hvor risikoen er størst, samt
- tilråder, at der sikres ressourcer til at gennemføre de kontroller på regnskabs- og selskabsområderne, som lovforslaget lægger op til.

2. Primære bemærkninger til formålet med lovforslaget

2. 1. Udvidelse af revisorlovens anvendelsesområde er retssikkerhedsmæssigt betænkelig og har manglende effekt på antihvidvask-indsatsen

Det fremgår af lovforslaget, at revisorlovens § 1 udvides til også at omfatte revisors pligter i henhold til hvidvaskloven. I den foreslåede bestemmelse tilføjes "og revisors eller en revisionsvirksomheds rådgivning af en kunde om dennes forpligtelser efter hvidvaskloven".

Foreningen finder, at der med lovforslaget finder en ubegrundet og unødigt mistænkeliggørelse af godkendte revisorer og revisionsvirksomheder sted i forhold til hvidvask. En sådan mistænkeliggørelse har ikke grundlag i fakta eller i resultaterne af det meget omfattende offentlige tilsyn med revisorerne, som allerede finder

sted. Forslaget er desuden en overimplementering af EU's revisionsdirektiv og forordning.

Side 3

FSR - danske revisorer har forståelse for, at revisors ansvar for at overholde sine pligter som revisor i relation til hvidvaskreglerne skal kunne indbringes for revisornævnet, men tilføjes om, at dette også skal gælde revisors rådgivning af en kunde, er vi uforstående over for. Det er paradoksalt, at man i et kontrolforslag skaber strukturer og incitamenter, som tilskynder virksomhederne til at bruge "uregulerede sidegaderådgivere", som flyver under myndighedernes radar. Det strider mod intentionerne i lovforslaget og et regeringsgrundlag, som taler om ordentlighed, tillid og samfundskontrakten.

Forslaget om at revisorlovens anvendelsesområde er betænkeligt retssikkerhedsmæssigt, da der i revisorloven eller i øvrigt ikke er definerede krav til revisors rådgivning generelt, og dermed heller ikke til eventuel rådgivning om revisionsfirmaets kunders forpligtelser i henhold til hvidvaskloven. Der tillægges således Erhvervsstyrelsen og Revisornævnet sanktioneringskompetencer på et område, hvor begreberne og kravene ikke er defineret.

Det er i forslaget angivet, at der kun forventes et begrænset antal sager indbragt for Revisornævnet. Myndighederne bekræfter hermed selv, at der er en høj regelefterlevelse hos de godkendte revisorer, hvorfor flere dele af forslagene på revisorloven er ude af proportion.

Hertil kommer, at forslaget til udvidelse af revisorlovens anvendelsesområde ifølge lovbemærkningerne begrundes med *"hvor det af procesøkonomiske hensyn synes mest hensigtsmæssigt at indbringe en sag for Revisornævnet frem for at rejse en politisag efter hvidvasklovens § 78 ... indbringes en sag for Revisornævnet"*. Foreningen finder dette en retssikkerhedsmæssig betænkelig forskelsbehandling, da andre aktører, der udøver samme slags rådgivning, ikke kan indbringes for Revisornævnet for samme forhold. Desuden synes begrundelsen at være en kritik af politimyndighedens effektivitet, hvilket ikke bør kunne begrunde en forskelsbehandling som den foreslåede.

Revisors forpligtelser i henhold til hvidvaskloven f.eks. vedrørende kundekendskabsprocedurer vil under alle omstændigheder være omfattet af Revisornævnets kompetencer, når revisor arbejder inden for revisorloven (erklæringer), fordi handlingerne i relation til hvidvask er en del af erklæringsafgivelsen.

Vi gør i øvrigt opmærksom på, at godkendte revisionsfirmaer kun udgør 1/8 af de hvidvaskindberetningspligtige virksomheder i branchekategorien *Bogføring, revision, skatterådgivning*. Lovudkastet indeholder ingen nævneværdige initiativer til kontrol og gennemsyn af f.eks. bogholdere, regnskabsfirmaer, sidegaderådgivere, hvor Erhvervsstyrelsen selv ved deres kontrol har konstateret omfattende problemer med overholdelse af lovgivningen, herunder hvidvasklovgivningen. I de 31 sager, som Erhvervsstyrelsen ifølge sin egen hjemmeside har afgjort og offentliggjort vedr. hvidvaskkontrollen indtil nu, er der ikke en eneste, der vedrører en godkendt revisionsvirksomhed eller godkendt revisor.

Side 4

Der indgår ordene "revision" eller "revisor" i navnet på en del af de ovennævnte virksomheder, hvor Erhvervsstyrelsen har truffet afgørelser om manglende overholdelse af antihvidvask-reglerne, men hvor der ikke er tale om godkendte revisionsvirksomheder. Erfaringsmæssigt vildleder det ofte kunder, når der indgår enten "revisor" eller "revision" i en virksomheds navn, idet kunderne tror, at de har engageret sig med en godkendt revisor/revisionsvirksomhed. Tilstedeværelsen af betegnelserne "revisor" og "revision" i virksomhedsnavne, hvor der ikke er tale om godkendte revisionsvirksomheder, er således problematisk, da det kan give et forkert indtryk af, at der er tale om godkendte revisionsvirksomheder.

Problemet skyldes, at betegnelserne "revision" og "revisor" ikke er beskyttede betegnelser på lige fod med betegnelserne "statsautoriseret revisor/revisionsvirksomhed", "registreret revisor/revisionsvirksomhed" eller "godkendt revisor/revisionsvirksomhed", jf. revisorlovens § 13, stk. 3 og 4. For at forbedre beskyttelsen af virksomhederne/kunderne og undgå vildledning af dem, foreslås det at udvide beskyttelsen i § 13 til også at omfatte, at for så vidt angår navne på virksomheder, må ordene "revision" og "revisor" samt sammensætninger hermed kun indgå i navnet på godkendte revisionsvirksomheder.

En sådan bestemmelse bør kunne administreres digitalt, da det via CVR-registeret kan gøres muligt kun at bruge betegnelserne "revisor" og "revision" i navnet på virksomheder, der er registrere som godkendte revisionsvirksomheder.

2.2. Der bør være fokus på ejeren og ledelsens ansvar, herunder også lovgivningsmæssigt at få fastsat dette ansvar og ført kontrol hermed.

Med lovudkastet ønskes der på selskabs- og årsregnskabsområdet flere hjemler, så Erhvervsstyrelsen bedre kan kontrollere nyetablerede og eksisterende virksomheder. FSR – danske revisorer tilslutter sig disse tiltag, fordi de senere års udvikling i selskabssystemet har vist, at der er mere udbredt sjusk eller decideret snyd

med regnskaber, skat mv. end hidtil antaget. Vi finder dog samtidig, at der i lovforslaget bør være mere fokus på virksomhedsledningernes ansvar og tilsyn hermed.

Side 5

Man får ikke god kvalitet i virksomhedernes ledelse og oplysninger ved at stille flere og flere krav til og øge tilsynet med revisorerne. Samfundsmæssigt vil det være mere effektivt også at stille krav til og føre effektivt tilsyn med virksomhedernes ledelse og ejerkreds. Det er jo dem, der er ansvarlige for de handlinger, som virksomhederne foretager, og de oplysninger om virksomheden, som de afleverer til offentligheden, herunder regnskabet.

Tilliden i erhvervslivet er afhængig af, at der leveres revision af høj kvalitet, men den eksterne revisor er kun en af de tre parter, der er afgørende for en revision med høj kvalitet. Revisor kan ikke udføre sit job ordentligt uden en kompetent og ærlig ledelse som part. Eller uden et revisionsudvalg og ejerkreds, som træffer gode beslutninger og fører et stærkt tilsyn med såvel revisorerne som med ledelsen. Disse tre parter skal arbejde sammen og komplementere hinanden, og hvis en af parterne svigter, er selv den mest omhyggelige revision ingen garanti for, at alt er godt i virksomhed.

FSR – danske revisorer finder således, at lovforslaget mangler fokus på kravene til og kontrollen med virksomhedernes ejere og ledelse.

2.3. Den offentlige kontrolindsats skal rettes mod virksomheder mod størst risiko

Kvalitet i regnskabs- og CVR-data og informative regnskaber er et centralt element for at sikre gnidningsfri samhandel i et effektivt erhvervsliv. Gode regnskabs- og CVR-data skaber gennemsigtighed, og gennemsigtighed gør det lettere og billigere at handle sammen. Værdien af denne gennemsigtighed afhænger af mængden af oplysninger og kvaliteten af oplysningerne. Derfor støtter vi lovforslagets elementer, som sætter fokus på at forbedre kvaliteten af regnskabs- og CVR-data.

I den forbindelse bemærkes, at Erhvervsstyrelsens og Skattestyrelsens egne analyser fra revisionspligtundersøgelsen fra december 2018 viser, at virksomheder uden revisor er mindre regelefterlevende end virksomheder med revisor. Derfor bør den kontrol- og tilsynsindsats, som lovforslaget lægger op til, koncentreres til forhold, hvor der ikke anvendes revisor. Hvis en kontrol tager udgangspunkt i f.eks. revisoranmærkninger, vil det være et incitament for virksomhederne til at

fravælge brug af revisor, hvilket igen vil forringe kvaliteten af de indberettede oplysninger og dermed resultere i den modsatte effekt end det, der er formålet med lovudkastet.

Side 6

Revisor udfører en række kontrolhandlinger, når revisor udfører revision eller udvidet gennemgang. Disse kontrolhandlinger bidrager allerede i dag til at opnå det ønskede sigte med kontrolpakken, hvorfor det vil være en dobbelt omkostning og mindre effektivt, hvis Erhvervsstyrelsens kontrol også skal dække disse virksomheder. Derfor kan ressourcerne allerede nu udnyttes bedre ved at offentlige myndigheders kontrolindsats rettes mere mod de virksomheder, der ikke i forvejen er underlagt en vis kontrol i form af revision.

2.4 Øvrige generelle bemærkninger

FSR – danske revisorer

- tilslutter sig, at Erhvervsstyrelsen med lovforslaget får en tydeligere rolle i forhold til også at være en egentlig kontrolmyndighed på selskabs- og regnskabsområderne.
- peger på, at myndighedernes indsats med fordel i højere grad kan rette sig mod forebyggende indsatser frem for efterfølgende kontroller. I den forbindelse vil f.eks. en flagordning¹, hvor betingelserne er gennemsigtige og baseret på objektive krav, være et nyttigt tiltag. Vi foreslår, at et sådant element, der vil gøre det lettere for alle at opdage selskaber, hvor der ikke er styr på registreringerne, bliver en del af lovforslaget.
- peger på, at myndighedernes kontrolindsats i højere grad skal rettes mod de bevidste snydere og de virksomheder, der begår mange, gentagne og/eller grove fejl. Der bør således være to målrettede indsatser:
 - En mod mange fejl, småsnyd, rod, sjusk og snyd i mindre omfang
 - En mod grov økonomisk kriminalitet.
- bemærker, at meget af den kontrol og de hjemler, der foreslås, vil have karakter af opfølgende kontrol, der typisk er tidskrævende (frem for forebyggende kontrol og tiltag), og vil derfor være en betydelig ressource-mæssig belastning af fx Erhvervsstyrelsen og delvist af skattemyndighederne. Der synes ikke at være afsat ekstra ressourcer hertil.
- hæfter sig ved, at forslaget lægger op til en primært digital kontrol. I den forbindelse vil vi understrege behovet for, at der også afsættes ressourcer til at følge op på denne kontrol – både ift. generelle stikprøver, men særligt i forhold til de risikovirksomheder, som den digitale kontrol måtte

¹ Med en flagordning mener, at der i CVR-registret kan anføres en bemærkning, f.eks. om at en virksomhed ikke har opfyldt nogen konkrete forpligtigelser.

kortlægge. Hvis der ikke er ressourcer til at benytte de kontrolmuligheder og sanktioner, lovforslaget giver, vil effekten – både præventivt og generelt – udeblive.

Side 7

- støtter et stærkere samarbejde mellem myndigheder i forhold til at udveksle risikoplysninger omkring selskaberne, så den relevante myndighed – inden for sit ansvarsområde – bliver opmærksom på eventuelle risici og kan iværksætte relevante undersøgelser.
- foreslår, at der bør ses på, om ikke de administrative offentlige omkostninger ved fx tvangsopløsning og konkurs i højere grad bør afholdes af virksomhedsejerne.
- finder, at lovforslaget bidrager til en udvikling, hvor Erhvervsstyrelsen gennem det lovforberedende arbejde, bekendtgørelser og vejledninger har en fremtrædende (lovgivende) rolle, og hvor man i den daglige administration udfylder en (udøvende) rolle, samtidig med at man i kraft af en række beføjelser også optræder i en (dømmende) rolle. Denne koncentration af rollerne kræver, at der i alle forhold gives retssikkerhed til borgere og virksomheder, så evt. fejl og misforståelser ikke har uforholdsmæssige store konsekvenser, samt at der altid er en velfungerende og uafhængig klagemulighed.

3. Bemærkninger til forslagene vedrørende selskabs- og årsregnskabslovene.

Der indarbejdes en ændring i årsregnskabslovens § 138, stk. 6 og 7, om virksomhedernes indberetning af nettoomsætning, som dog ikke offentliggøres, og som ikke omfattes af retten til aktindsigt.

FSR – danske revisorer støtter forslaget. Som udgangspunkt finder FSR – danske revisorer samtidig, at der skal være transparens i så mange regnskabsoplysninger som muligt, og at oplysningerne om nettoomsætning derfor som udgangspunkt også bør være offentlig tilgængeligt, når de indberettes.

Foreningen finder det uheldigt, at oplysningerne ikke kan tilgå Erhvervsstyrelsen i de tilfælde, hvor skattemyndighederne allerede måtte have oplysningerne. En separat indberetning sammen med årsrapporten vil medføre øgede administrative byrder. Lovforslaget nævner i øvrigt, at offentlige myndigheder jo så vidt muligt skal genbruge data.

Lovforslaget giver hjemmel til automatiske og digitale modtagekontroller (årsregnskabslovens § 159a). Det virker samlet set hensigtsmæssigt, at der gives hjemmel

til at indføre en automatiseret modtagekontrol, som hurtigt kan identificere fejl, inden dokumentet offentliggøres. Det bør dog ikke føre til en generel udskydelse af offentliggørelse.

Side 8

Foreningen finder, at det skal sikres, at de modtagekontroller, der indføres, tillader at private udbydere – f.eks. revisionsvirksomhederne – også fortsat kan indberette årsrapporter uden at få problemer i indberetningen.

I selskabslovens § 23b-d foreslås, at Erhvervsstyrelsen kan forlange oplysninger til brug for stillingtagen til, om reglerne i medfør af loven er overholdt. Foreningen foreslår, at der overvejes en alternativ proces i forbindelse med stiftelse af virksomheder, hvor der tilknyttes en revisor, en bank eller evt. en advokat.

I praksis opleves tilfælde, hvor en virksomhed registreres med valg af revisor, og hvor der evt. yderligere registreres regnskaber mm., selvom den valgte revisor ikke kender til kundeforholdet, og ikke har haft lejlighed til at gennemføre kundeacceptprocedurer, fordi revisor kan registreres som valgt uden at have bekræftet accept.

Revisor og bank og evt. advokat udfører i forbindelse med kundeaccept visse kontrolhandlinger i overensstemmelse med hvidvaskloven mm, og de medvirker således til at sikre identiteten af den pågældende virksomheds ejere mm. Hvis revisor, bank eller evt. advokat bekræfter gennemførelse af kundeaccept og hvidvaskprocedurer, inden en virksomhed tildeles et CVR-nummer, vil det begrænse antallet af tilfælde, hvor der tildeles et CVR-nummer med henblik på at snyde med moms mv. Det vil øge procestiden lidt, men vil til gengæld være et effektivt værn imod misbrug. Det skal dog nærmere undersøges, hvordan sådan en løsning i praksis kan gennemføres i relation til erklæringstype og krav til kundeskabsprocedurer.

Det må så fremgå af stiftelses- og registreringsdokumenterne, at virksomheden ikke tilknyttes en revisor, bank og advokat, og Erhvervsstyrelsen kan rette en særlig og forebyggende kontrolindsats mod disse tilfælde, ligesom f.eks. kreditgivere vil kunne få information om, at virksomheden er registreret uden at have tilknyttet revisor, bank og evt. advokat.

4. Bemærkninger vedrørende de foreslåede ændringer af revisorloven.

FSR – danske revisorer finder indledningsvist, at der på revisorområdet allerede er etableret et omfangsrigt og tilstrækkeligt tilsynssystem for så vidt angår overtrædelser af revisorlovgivningen.

Udvidelse af revisorlovens anvendelsesområde

Foreningen er som indledningsvist nævnt ikke enig i, at Undersøgelsesinstituttets og Revisornævnets kompetence udstrækkes til også at omfatte tilfælde, hvor revisor er rådgiver, således som det er foreslået i forhold til hvidvask, jf. forslag til ny § 1, stk. 4, i revisorloven. Forslaget er som nævnt i afsnit 2 retssikkerhedsmæssig betænkeligt og uden proportioner og er desuden en overimplementering af EU's revisionsdirektiv og forordning.

Vi er naturligvis på det rene med, at revisorerne med den særlige rolle som offentlighedens tillidsrepræsentant skal medvirke til at forebygge og forhindre, at der sker ulovligheder som f.eks. hvidvask. Det vil imidlertid være en negativ forskelsbehandling af revisorer i forhold til andre rådgivere at underlægge revisorbranchen særlige restriktioner. Det vil være konkurrenceforvridende, hvis revisorer ikke har et "level playing field" i forhold til andre professionelle rådgivere, når de konkurrerer med andre rådgivere om for eksempel skatterådgivning og erhvervsrådgivning generelt. Der er konstateret langt flere problemer med overholdelse af hvidvaskloven hos andre end revisorer i branchekategorien *Bogføring, revision, skatterådgivning*. Det foreliggende udkast giver ikke nogen hjemler eller øget kontrol med disse firmaer, hvad der er kritisabelt, når formålet med kontrolpakken ifølge udkastet er bekæmpelse af økonomisk svindel. Det kan i den forbindelse bemærkes, at revisorerne kun udgør ca. 1/8 af de virksomheder, som skal registreres i hvidvaskregistret.

Hvis rådgivning skal omfattes af revisorloven, antages det, at der med rådgivning menes direkte rådgivning vedrørende hvidvaskforhold og ikke blot som følge af en generel dialog om hvidvask i forbindelse med revisionen eller i forbindelse med rapportering af forhold under revisionen. Der må i givet fald skulle angives krav og normer for revisors rådgivning som grundlag for evt. kontrol. Dette bør præciseres i loven.

Der bør tilføres Erhvervsstyrelsen ressourcer, kompetencer og praktisk erfaring på hvidvaskområdet, som dels gør det muligt at gennemføre og afslutte en kontrol indenfor en rimelig tidshorisont, f.eks. 3 måneder, og dels kan rådgive om og udarbejde retningslinjer, f.eks. i relation til hvilke ydelser, revisorer leverer, som ikke er omfattet af hvidvasklovens krav om identitetsoplysninger/kundekendskabsprocedurer.

Orientering til PIE-kunder om resultatet af kvalitetskontrollen

Den foreslåede bestemmelse er en overimplementering af EU-kravene. Resultatet af Erhvervsstyrelsens kvalitetskontrol skal allerede offentliggøres på styrelsens hjemmeside og er dermed offentlig tilgængelig. Desuden skal revisionsvirksomheden omtale den offentlige kvalitetskontrol i sin gennemsigtighedsrapport, som offentliggøres på revisionsvirksomhedens hjemmeside.

Side 10

Revisionsudvalg er i forvejen underlagt et krav i RVL § 31, stk. 3, nr. 4: *"at overvåge den lovpligtige revision af årsregnskabet m.v., idet der tages hensyn til resultatet af seneste kvalitetskontrol af revisionsvirksomheden"*.

Forslaget vil skabe uklarhed om, hvem der har ansvar for at sikre, at revisionsudvalget gør sig bekendt med resultatet af en kvalitetskontrol i medfør af §35a. Styrelsen offentliggør det, som i medfør af EU-direktiver og forordning skal offentliggøres, og revisionsudvalgene har pligt til at gøre sig bekendt hermed. Det er klare bestemmelser, som ikke må udvandes ved at vedtage yderligere og uklare bestemmelser. Hvis der skal informeres om mere til offentligheden, må der vedtages klare regler herom.

Det vil naturligvis være god service, at revisor og revisionsvirksomheden hjælper et revisionsudvalg med at holde sig orienteret, men opgave og ansvarsfordelingen bør holdes klar.

Kravet om at skulle informere alle revisionskunders revisionsudvalg inden for fire uger virker i øvrigt ude af proportion. Det er revisionsvirksomhedernes erfaring, at revisionsudvalgene i praksis efterspørger denne information. På den baggrund er der tale om indførelse af et ekstra krav, som ikke tjener noget selvstændigt formål. Der er sædvanligvis kvartalsmøder i revisionsudvalg i de virksomheder, som udarbejder delårsrapporter, og revisor kommunikerer relevante forhold til sådanne møder, herunder om kvalitet.

Orientering til revisionskunder om udfaldet af en revisornævnssag

Revisornævnets kendelser offentliggøres i henhold til Revisorlovens § 47 c. Revisornævnet offentliggør på sin hjemmeside kendelser, hvori der er truffet afgørelse efter § 44, stk. 1-4 og 6, og § 44 b, stk. 1 og 2. Der er i § 47 yderligere bestemmelser om offentliggørelse og frister.

Den foreslåede bestemmelse om revisors pligt til at orientere kunder om udfaldet af en revisornævnssag skaber uklarhed om ansvar, indhold, tidsfrister og er en overimplementering af EU-direktiv og forordning.

Erfaringen viser i øvrigt, at resultatet af en kvalitetskontrol kan være meget lang tid undervejs. Således er f.eks. ikke alle kvalitetskontROLSager, der blev påbegyndt i 2017 her ved udgangen af 2019 afgjort. Hvis en kvalitetskontROLSag ender med en undersøgelsessag, tager denne også tid ligesom en evt. efterfølgende Revisor-nævnssag erfaringsmæssigt kan tage tid. Der kan således gå en hel del år fra, at en kvalitetskontrol påbegyndes, til en sag afgøres i Revisornævnet. Det virker ude af proportioner og formålsløst, at en revisor skal orientere en – evt. tidligere – kunde, om en kendelse i en sag, som kan ligge mange år tilbage.

Fastholdes forslaget, bør der indføres en tidsmæssig begrænsning i kravet om, at en revisionsvirksomhed skal orientere en virksomhed om resultatet af en Revisor-nævnssag, i hver fald i de tilfælde, hvor virksomheden ikke længere er kunde i revisionsvirksomheden. En sådan grænse kunne f.eks. være 5 år fra kvalitetskontrollen påbegyndelse.

Offentliggørelse af navne i Revisornævnskendelser

FSR – danske revisorer var allerede i 2016 ved ændringen af revisorloven imod den fulde anonymisering, som den daværende regering indførte. Derfor støtter foreningen øget transparens om sagerne i nævnet. Imidlertid var hensigten bag ændringerne i revisorlovens sanktionssystem i 2016, at mindre alvorlige forseelser skulle behandles mere proportionalt, og at alvorlige overtrædelser skulle straffes hårdere. På den baggrund er det f.eks. blevet nemmere at fratage godkendte revisorer beskikkelsen. I overensstemmelse hermed bør kravet om offentliggørelse af navne i Revisornævnets kendelser kun skulle ske for de alvorligere overtrædelser og der bør være en beløbsgrænse. Beløbsgrænsen kunne passende være bøder på mere end 25.000 kr., idet sådanne sager i princippet ikke burde være indbragt for Revisornævnet jf. lovbemærkningerne fra 2016, ligesom kendelser, som kun giver anledning til påtaler og advarsler, bør anonymiseres. Det samme bør gælde kendelser, hvor revisor får medhold.

Adgang til oplysninger fra netværksvirksomheder i forbindelse med en kvalitetskontrol

Forslaget giver Erhvervsstyrelsen og kvalitetskontrollanten hjemmel til at indhente oplysninger fra netværksvirksomheder, som kan have betydning for kvalitetskontrollen af en revisionsvirksomhed.

Det forekommer betænkeligt, at en revisionsvirksomhed kan blive omfattet af en kontrol som følge af en anden revisionsvirksomheds handlinger eller undladelser, som den første revisionsvirksomhed hverken har kendskab til eller indflydelse på.

Side 12

Erhvervsstyrelsen har i øvrigt allerede adgang til relevante oplysninger hos det danske revisionsfirma, hvor man udfører kontrol, idet den kontrollerede virksomhed selv i medfør af revisionsstandarderne vil have relevant materiale.

Erhvervsstyrelsen tillader ikke, at der udleveres tilsvarende dokumentation fra danske revisionsfirmaer til udenlandske myndigheder uden for EU, f.eks. de amerikanske tilsynsmyndigheder, og det må anses for tvivlsomt om vedtagelsen af en sådan bestemmelse i dansk lovgivning på nogen måde kan være bindende for udenlandske netværksfirmaer. Udveksling af oplysninger mellem kontrolmyndigheder inden for EU er reguleret allerede.

Forslaget til bestemmelsen rejser spørgsmål om, hvordan man vil håndhæve kravet over for relevante udenlandske (ikke EU) netværksvirksomheder?

Kontrol udført i samarbejde med andre kontrolmyndigheder

Det foreslås, at Erhvervsstyrelsens kvalitetskontrol kan tilrettelægges i samarbejde med andre myndigheder, som udfører kontrol i henhold til lovgivning under deres område. Ud fra forslaget til lovteksten og lovbemærkningerne er det svært at se behovet og vurdere rækkevidden af den foreslåede bestemmelse. Hvis der primært er tale om tilsyn af overholdelse af f.eks., hvidvaskloven, bør bestemmelsen rettes specifikt mod dette.

Den foreslåede tilføjelse gør det desuden uklart, hvad styrelsens kvalitetskontrol efter §34-35 eller undersøgelse efter § 37 i givet fald så omfatter, og hvilke retningslinjer for udveksling af oplysninger mm, der skal gælde.

Offentliggørelse af navn på revisor i undersøgelsessager

Styrelsen vil efter forslaget kunne offentliggøre identiteten på den, som er omfattet af en undersøgelse i henhold til revisorlovens § 37, medmindre offentliggørelsen af identiteten vil være en alvorlig trussel mod de finansielle markeders stabilitet eller en igangværende strafferetlig efterforskning, eller offentliggørelsen vil forvolde uforholdsmæssig stor skade.

FSR Danske revisorer har forståelse for, at styrelsen kan have behov for at meddele til offentligheden, at man i anledning af en given offentligt omtalt sag, kan

have behov for at signalere, at styrelsen har iværksat en undersøgelse. Hvis man også i den forbindelse offentliggør navnet på en konkret revisor, fremstår det som en alvorlig anklage mod den pågældende person. Indledning af en undersøgelse kan jo vise, at der ikke er grundlag for kritik, og man kan i retssager få nedlagt navneforbud, hvis det vurderes skadeligt for den enkelte person. FSR Danske revisorer finder det ikke proportionalt, hvis styrelsen blot ved indledning af en undersøgelse omtaler navne på revisorer, som der evt. kan rejses kritik imod.

Side 13

5. Andre forhold

Afslutningsvist foreslår foreningen, at følgende elementer, som vil have en indflydelse på kvaliteten i årsregnskaberne, virksomhedernes ledelse og revisors arbejde, indgår i lovforslaget:

- At der - hvis styrelsen skønner, at hjemmel er nødvendig - indføres hjemmel til åbenhed om, hvilke revisionsvirksomheder der udtages til kvalitetskontrol, samt til, at årsag til udvælgelse af den enkelte revisionsvirksomhed kan oplyses til såvel kvalitetskontrollanten som den revisionsvirksomhed, der er udvalgt til kvalitetskontrol.
- At revisorlovens § 5 om brug af revisortitlen "skærpes", så den udtrykkeligt også omfatter ny teknologi (søgemaskiner etc.), idet uberettiget eller misvisende brug af revisortitlen i stor grad finder sted på f.eks. søgemaskiner etc.
- Revisionsudvalg er nu omfattet af revisorloven i forhold til ansvar og disciplinærsystem. Erhvervsstyrelsens kontrol på området bør styrkes og bør som udgangspunkt være samme som kontrol af revisorer, da revisionsudvalgene udfylder en vigtig rolle og har et stort ansvar. Revisionsudvalgene skal have en oplevelse/følelse af, at de rent faktisk bliver kontrolleret, hvilket ikke er tilfældet i dag.

Med venlig hilsen

Vibeke Sylvest
chefkonsulent, cand.jur.